

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-477

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Heinonen, Ilmari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sokraattinen paradoksi ja moraalisen heikkouden ongelma			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 1999-11-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 92 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen materiaalisena substanssina on sokraattinen paradoksi "Hyve on tietoa" ja sen korollaari "Kukaan ei tee tietten tahtoen pahaa" . Tutkimusmetodina on käsiteanalyysi, joka on samalla stuktuurianalyysia.</p> <p>Sokrateen dialektinen elenkhos tähtää oivaltavaan tietoon, joka johtaa moraalisesti oikeaan käyttäytymiseen . Moraalisen agentin sitoutuneisuutta osoittava taitotieto johtaa hyveeseen, joka on onnellisuuden pääkomponentti. Eudaimonian minikomponentteja ovat muut hyvät. Moraalinen heikkous, akrasia johtuu tietämättömyydestä, joka voidaan luokitella myös näennäistiedoksi.</p> <p>Heikkoluonteisuus näennäistietona voi ilmetä mm. siten, että hedonistinen akraatikko arvioi väärin eli lyhytnäköisesti lähellä ja kaukana olevien nautintojen/tuskien suuruudet.</p> <p>Akrasiaa voidaan parantaa oikealla eli elenkisellä, totuuteen opastavalla keskustelulla ja rankaisutoimilla, joiden ensi sijainen tarkoitus on terapeuttinen ja toissijainen varoittavana esimerkkinä toimiminen.</p> <p>Platonin kypsän kauden dialogeissa moraaliongelmia pyritään ratkomaan yhteiskunnallisilla järjestelyillä ja paideialla. Kun Sokrateelle moraalikysymykset ovat yksilökohtaisia, kypsän kauden Platonille ne ovat yhteisöllisesti ratkaistavia kysymyksiä .</p> <p>Aristoteles ottaa kriittisesti kantaa Sokrateen näkemykseen hylkäämättä sitä kuitenkaan täysin. Hänenkin mukaan tieto on välttämätön hyveeseen, mutta ei ilman muuta riittävä ehto. Akraatikko saattaa erinäisistä syistä toisinaan toimia vastoin parempaa tietoaan. Stageiralainen empiirikko suhtautuu pessimistisemmin kuin Sokrates heikkoluonteisen parantamismahdollisuuksiin. Aristoteles painottaa geeniperimää, ympäristöolosuhteista tottumuksen merkitystä</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Sokrates tieto - moraali			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenker 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			